

School: geen lokalen, vakken of cijfers

→ Leerlingen werken in de kas aan hun project 'In my life'.

Dingena Mol

ONDERWIJS

Van vmbo basis tot vwo - in de Voxklassen maakt het niet uit met welk advies je binnenkwam. Als je maar creatief en projectmatig kunt werken.

LORIANNE VAN GELDER

De elfjarige Take klapt zijn laptop uit op de badmeesterstoel. "Hier werk ik gewoon lekker," zegt hij. "Ik heb overzicht." Zo torent hij drie meter uit boven zijn klasgenoten. De twee badmeesterstoelen staan midden in de ruimte, een kunstwerk van Aad Kruiswijk. Schuin erachter staat een plantenkas, zonder planten. En verder is de grote ruimte wit, met hier en daar een paar tafels.

De 21 leerlingen van Vox - 'Voortgezet Onderwijs Mix', een onderwijsinitiatief van scholengroep VOvA - zitten in een deel van De nieuwe Havo in Noord, waar ook het voormalige Bredero Lyceum zat. In ditzelfde gebouw begon zes jaar geleden een andere nieuwe school: het Hyperion Lyceum, nu uitzonderlijk populair.

Klaslokalen zijn er niet, tafeltjes in groepjes of rijtjes ook niet. De dag begint aan twee grote keukentafels, waar docent en teamleider Anneke Volp vraagt wat de leerlingen dit weekend hebben gedaan. Een hockeywedstrijd gespeeld, zegt een jongen. Een interview gedaan, zegt een ander.

Interviews hebben de scholieren allemaal gedaan, want dat was de opdracht na de eerste week school. Ze spraken hun moeder, vader of vriendin en werkten de gesprekken uit. Overigens nemen ze de gelegenheid te baat om de journalist die op bezoek is, het vuur na aan de schenen te leggen. "Wat is het ergste dat ooit is gebeurd tijdens een interview?" en: "Wat was het verste weg waar je ooit een interview hebt gedaan?" zijn de scherpe vragen deze ochtend.

Tijdlijn

Bij Vox werken ze volledig in projecten. Er zijn geen vakken, er is geen rooster. Elke dag maken de leerlingen een planning, en aan het einde van de dag of van de week houden ze een presentatie.

Op de vloer in de plantenkas zitten een paar meisjes. Ze knutselen een tijdlijn van hun leven, met behulp van foto's, gekleurde wol en stiften. Indy (11) wilde aanvankelijk naar de Bredero Mavo, maar toen ze hoorde van Vox was ze meteen om. "Ze zeiden dat je hier geen huiswerk hebt." Dat vond ze wel wat. De eerste week vond ze 'superleuk'. "Je mag met je vriendinnen praten tijdens de les, muziek luisteren en veel samenwerken."

De vier niveaus, vmbo basis/kader, vmbo-t, havo en vwo zitten door elkaar, precies evenredig verdeeld. Liam (11) vindt dat fijn. "Zo kun je met je vrienden in de klas blijven." Met klasgenoot Buck (13) werkt hij op de laptop aan een presentatie.

Elke dag begint om negen uur en eindigt om drie uur. Woensdagmiddag hebben de leerlingen vrij, maar wie zijn werk niet af heeft, moet dan terugkomen.

Dit eerste project 'In my life' gaat over wie deze leerlingen zelf zijn, waar ze vandaan komen en hoe

een tijdlijn werkt. Later in de week breiden ze het onderzoek uit naar de school en de wijk in Noord. Op vrijdag volgt een presentatie in de vorm van een eigen museum.

Wiskunde

Leren ze hier wel genoeg? "Ja, want alle 58 leerdoelen worden behandeld," zegt Take, goed ingevoerd. Hij doelt op de voorgeschreven 58 kerndoelen die de rijksoverheid voorschrijft aan de onderbouw van het voortgezet onderwijs. Dat je bijvoorbeeld in het Nederlands je mondeling en schriftelijk begrijpelijk moet kunnen uitdrukken. Of dat je een kader van tien tijdvakken leert gebruiken om gebeurtenissen, ontwikkelingen en personen in hun tijd te plaatsen. Teamleider Volp benadrukt dat goed wordt gekeken dat de vaardigheden en kennis worden geleerd. Voor maatschappijleer, Nederlands en geschiedenis is dat goed te doen, zegt Volp. Voor wiskunde wordt dat iets lastiger. "Dat is echt een vaardigheid, maar daarvoor schakelen we wiskundedocenten in die zelf onderwijsontwikkelaar zijn."

Diploma op maat

Cijfers krijgen de Voxleerlingen niet. "Kinderen zijn geneigd te veel op cijfers te focussen," zegt Volp. Elk project wordt beoordeeld, maar vooral op basis van wat een leerling in zijn of haar mars heeft.

Uiteindelijk is het doel om de leerlingen op elk vak op hun eigen niveau examen te laten doen. Daarmee nemen ze net als het andere onderwijsinitiatief zonder niveaus, Spring High, een voorschot op het voorstel van de Voortgezet Onderwijsraad en staatssecretaris Sander Dekker om diploma's op maat mogelijk te maken. Het idee is dat leerlingen dan op vmbo-niveau bijvoorbeeld wiskunde doen, en op havoniveau

Nederlands.

Maar zover is het nog niet.

Volp: "En als het over een paar jaar nog niet mogelijk is, kijken we welk niveau wel haalbaar is." Zo blijft Vox flexibel en een pionier.

Door de hele stad beginnen dit schooljaar nieuwe scholen. Het Parool volgt de eerste weken van deze pioniers.